

Asianro 496/02.05.02/2020

§ 54**Osallistuminen sote-rakennuudistusta tukevan alueellisen valmistelun hankkeeseen**

Johtava asiantuntija Arja Iho 27.4.2020:

Pääministeri Sanna Marinin hallitus on käynnistänyt sote-uudistuksen valmistelun. Marinin hallituksen sote-uudistuksessa perustason palveluja vahvistetaan ja painopistettä siirretään ehkäisevään työhön. Soten uudistamisen tuoksi on alueilla mahdollista hakea valtioavustusta vapaaehtoiseen alueelliseen yhteistyöhön ja yhteisen valmistelun tukemiseen (sote-rakennuudistusta tukeva alueellinen valmistelu). Valtionavustuksen kokonaismäärä on kansallisesti 120 miljoonaa euroa vuosille 2020-2021. Alueille myönnetään avustukset hakemusten perusteella.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri pyytää maakunnan kuntia osallistumaan sote-rakennuudistuksen valmistelua tukevaan hankkeeseen, johon haetaan valtioavustusta jäljempänä esitetyllä tavalla. Kuntien vastauksia pyydetään 27.5. mennessä.

Varsinais-Suomen sote-uudistusta tukevan alueellisen valmistelun valtioavustushakemuksen hankesuunnitelma on laadittu vastaamalla valtioavustushakemuksen ohjeiden mukaisesti vastaamalla määrämuotoisiin kysymyksiin osa-alueittain.

Osa-alueet ovat:

1. Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio
2. Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen
3. Toimintatapojen ja -prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla
4. Maakuntien yhteiset kehittämishankkeet

Osa-alueen 4 hanke (Yhteistyötasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen) voi koostua osa-alueiden 1–3 sisällöistä ja tehtävistä. Tällöin hankehakemuksen tekee alueiden yhdessä sopima organisaatio, joka tekee sen osana omaa hankehakemustaan.

Valtioavustusta voidaan myöntää usean kunnan yhteiseen toiminnan tehostamista, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista tai pelastustoimen uudistamista tukevaan hankkeeseen, joka liittyy:

1. palveluiden järjestämistehtävän ja tuottamisen toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen;
2. palveluverkkoa koskevaan selvitykseen ja suunnitelmaan;
3. palveluketjujen ja -kokonaisuuksien määrittelyyn;

4. palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittämiseen ja tiedolla johtamiseen;
5. tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen yhtenäistämiseen;
6. tai muiden kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmisteluun.

Hankekokonaisuuden nimi on Varsinais-Suomen sote-palvelujen vapaaehtoinen kehittäminen. Vapaaehtoisella alueellisella valmistelulla ja hankekoordinaatiolla kehitetään sote-palveluja Varsinais-Suomessa. Sote-palvelujen kaikki sisällöllinen kehittäminen tukeutuu kuntien ja kuntayhtymisen vuonna 2019 hyväksymään sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelmaan.

Järjestämissuunnitelmassa sovittiin seuraavien kokonaisuuksien kehittämisestä:

- Terveystalvelut ja erikoissairaanhoidoyhteistyö
- Suun terveydenhuolto
- Ikääntyneiden kuntoutus-, hoito- ja hoivatalvelut
- Lasten, nuorten ja perheiden talvelut
- Työikäisten sosiaalitalvelut
- Mielenterveys- ja päihdetalvelut
- Vammaistalvelut
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- ICT ja sähköisten talvelujen kehittäminen
- Tietojohtaminen
- Talveluntuottajien ohjaus ja valvonta (omavalvonta ja laadunhallinta)

Osaprojekteissa keskitytään sisältöjen kehittämiseen. Valmistelussa ei oteta kantaa hallintorakenteisiin. Tällä tavoin varmistetaan, että kehittämistyön tulokset ovat hyödynnettävissä kaikissa erilaisissa sosiaali- ja terveystalvelujen hallintomalleissa. Järjestämissuunnitelman mukaisesti tehty kehitystyö tukee näin ollen Marinin hallituksen sote-uudistuksen toteuttamista. Valtionavustukset vahvistavat järjestämissuunnitelman sisällöllisiä linjauksia ja alueen sote-palvelujen uudistamisen toimeenpanoa.

Varsinais-Suomen kunnat ja sote-kuntayhtymät ovat laatineet yhteistyössä sote-rakennemuudistusta koskevan valmistelun hankehakemuksen, joka rakentuu osa-alueiden projekteista:

1. Soten vapaaehtoinen valmistelu ja koordinointi (osa-alue 1)
2. Talveluketjujen mallintaminen (osa-alue 2)
3. Tiedolla johtaminen (osa-alue 2)
4. Etätalvelujen reittikartta (osa-alue 3)
5. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistämisen valmistelu (osa-alue 3)
6. Lasten ja nuorten osaamisen tukikeskus (osa-alue 4)
7. Alueellinen valvontakeskus (osa-alue 4)

Osa-alueen 4 hanke (Yhteistyötasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen) voi koostua osa-alueiden 1–3 sisällöistä ja tehtävistä. Tällöin hankehakemuksen tekee alueiden yhdessä sopima organisaatio, joka tekee sen osana omaa hankehakemustaan.

Varsinais-Suomen hankehakemuksessa haetaan avustusta kaikkiin neljään osa-alueeseen. Osa-alueet 2, 3 ja 4 muodostuvat useammasta kuin yhdestä osaprojektesta, joista kustakin on laadittu hakemus ja talousarvio.

Hankesuunnitelman projektit ovat:

1. Vapaaehtoinen aluevalmistelu ja hankekoordinaatio
2. Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen
 - Osa-alue 2a, projekti: Palveluketjujen mallintaminen
 - Osa-alue 2b, projekti: Tietojohtamisen ja kirjaamisen yhtenäistäminen
3. Toimintatapojen ja –prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla
 - Osa-alue 3a, projekti: Etäpalvelujen reittikartta
 - Osa-alue 3b, projekti: Asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistäminen
4. Yhteistyöaluetasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen
 - Osa-alue 4a, projekti: Lasten ja nuorten tukikeskus (OT) pilotti
 - Osa-alue 4b, projekti: Valvontakeskus

Hankkeen valmistelu on tapahtunut kuntien ja kuntayhtymien ohjauksessa. Hankesuunnitelman sisältöjä on käsitelty Varsinais-Suomen sote-johtajakouksessa, kuntajohtajakouksessa sekä kuntakouksessa.

Hankesuunnitelmassa on arvioitu merkittävimmät riskit hankkeen toteuttamiselle. Kehittämisen kohdistaminen palvelujen sisältöön parantaa kehittämisen riskien hallintaa. Kehittämisen kohdistaminen hallinnollisiin rakenteisiin ei riskien näkökulmasta ole perusteltua.

Vapaaehtoisen kehittämistyön muita riskejä ovat:

- Kansallisen päätöksenteon epäselvyydet ja viivästyminen
- Hankekoordinaation hallinnoin raskaus suhteessa kehittämistyöhön käytettävään työpanokseen
- Kuntien ja kuntayhtymien sitoutuminen yhteistyöhön koko kehittämissankkeiden ajan
- Valtion tiukka ohjaus ICT-valmistelussa ja siitä aiheutuva viivästyminen
- Rahoituksen riittämättömyys asetettuihin tavoitteisiin nähden ja rahoituksen käytön rajaukset hankinnoissa
- Kuntien heikko taloustilanne ja kyky osallistua kehittämistyön kustannuksiin/henkilöstöresursointiin

Soten rakenneuudistusta tukevan valtioavustuksen saamisen ehtona on, että hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu asukasluku tulee olla vähintään 80 prosenttia maakunnan asukasluvusta. Maakunnan väestömäärä on 479 668 (ennakkotieto 2019), Raision 24 056 (ennakkotieto 2019) ja Ruskon 6 327 (ennakkotieto 2019).

Valtionavustusta haetaan yhteensä 13.2 M€. Kuntien yhteenlasketut omarahoitusosuudet ovat 3,3 M€. Omarahoitusosuudet ovat Raisiolle 165 499 € ja Ruskolle 43 528 € vuosina 2020 ja 2021, jos kaikki maakunnan kunnat osallistuvat hankkeeseen. Omarahoitusosuudet pyritään ensisijaisesti kattamaan hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien oman työvoiman käytöllä. On tarkoituksenmukaista varata vuodelle 2021 25 % omarahoitusosuudesta siltä varalta, että valtionrahoitus supistuu ensi vuonna.

Sote-rakenneuudistuksen valmistelua tukevan hankkeen koordinoinnista vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Vapaaehtoisen valmistelun virkamiesohjauksesta vastaa sote-johtajakokous täydennettynä sosiaalialan kehittämiskeskuksen, perusterveydenhuollon yksikön ja järjestöjen edustajilla. Kuntajohtajakokous toimii sote-johtajakokouksen yläpuolella ja vastaa kehittämistyön toimeenpanon kunnallisen päätöksenteon valmistelun ohjauksesta. Kuntajohtajakokouksessa ovat edustettuina kaikki maakunnan kuntajohtajat sekä sairaanhoitopiirin ja erityishuoltopiirin johtajat. Poliittinen ohjaus toteutuu kuntakokouksessa, jossa ovat edustettuina kaikkien maakunnan kuntien valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat ja kunnanjohtajat. Kuntakokouksessa on lisäksi edustaja sairaanhoitopiiristä, erityishuoltopiiristä ja maakunnan liitosta.

Vastaus kunnan osallistumisesta sote-rakenneuudistusta tukevan hankkeen valmisteluun tulee lähettää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille 27.5.2020 mennessä.

Sote-rakenneuudistuksen valmistelua tukevan hankkeen Varsinais-Suomen hankesuunnitelmassa on vastattu Marinin hallituksen asettamiin kysymyksiin koskien hankerahoituksen tavoitteita. Rahoitusta haetaan kaikkiin neljään osa-alueeseen. Kehittämiprojektit perustuvat Varsinais-Suomen kunnissa syksyllä 2019 hyväksytyihin periaatteisiin. Hankkeen koordinointi on sairaanhoitopiirin kuntayhtymällä, johon kaikki maakunnan kunnat kuuluvat. Eri tasoille jakautuvasta ohjauksesta vastaa maakunnan sote-johtajakokous, kuntajohtaja-kokous ja kuntakokous.

Raision osallistuminen sote-rakenneuudistuksen valmistelua tukevaan hankkeeseen on perusteltua, koska näin turvataan omalta osaltamme sote-uudistuksen hallittu valmistelu sekä varmistetaan Raision vaikutusmahdollisuudet ja ajantasaiset tiedot uudistuksen vaiheista ja yksityiskohdista.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

13.05.2020

- Oheismateriaali
- 1 Rakennerahoitus, esittelyteksti
 - 2 Rakennerahoitus hankesuunnitelma

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujen johtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta päättää, että

- 1) Raision kaupunki osallistuu Varsinais-Suomen sote-rakennemuudistusta tukevaan hankkeeseen (ns. rakennemuudistushanke) liitteessä esitetyn suunnitelman mukaisesti ja
- 2) päätös hankkeeseen osallistumisesta toimitetaan sähköisesti Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin kirjaamoon 27.5.2020 mennessä.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

VSSHHP

